

LIETUVOS RESPUBLIKOS PROKURATŪRA

Nacionalinės procedūros ir iššūkiai nustatant prekybos žmonėmis aukas: Lietuvos patirtis

Arūnas Meška

Lietuvos Respublikos Generalinės prokuratūros
Baudžiamojo persekiojimo departamento
prokuroras

Prekybos žmonėmis aukų identifikavimo problemos

- Iki šiol nėra vieningų aukų identifikavimo kriterijų;
- Su aukomis dirbančios institucijos ir nevyriausybinės bei tarptautinės organizacijos (toliau NVO) vadovaujasi savo žinybiniais teisės aktais;
- Aukos identifikavimo kortelė neperduodama kitai įstaigai;
- Bendradarbiavimas dažnai chaotiškas ir epizodinis;
- Nėra nustatyta aukos duomenų perdavimo nevyriausybinėms organizacijoms tvarka;
- Ikiteisminio tyrimo specifika tiriant prekybos žmonėmis nusikalstamas veikas niekur išsamiau neaptarta;
- Prekybos žmonėmis nusikalstamas veikas kvalifikuojantys požymiai gana dažnai atskirai neapibrėžti, o teismų praktika negausi ir pilnai nesusiformavusi.

Kas daroma šioje srityje?

Lietuvos Respublikos generalinio prokuroro 2014 m. vasario 10d. įsakymu Nr. I-38 „Dėl darbo grupės rekomendacijų dėl prekybos žmonėmis ikiteisminio tyrimo projektui parengti sudarymo“ tarpžinybinėje darbo grupėje buvo parengtos Rekomendacijų dėl prekybos žmonėmis ikiteisminio tyrimo (toliau Rekomendacijos).

Darbo grupės sudėtis

- Generalinės prokuratūros, Vilniaus, Klaipėdos bei Panevėžio apygardų specializuoti prokurorai;
- Vidaus reikalų ministerija;
- Užsienio reikalų ministerija;
- Lietuvos kriminalinės policijos biuras;
- Valstybės sienos apsaugos tarnyba;
- Valstybinė darbo inspekcija;
- Vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba;
- Tarptautinės migracijos organizacijos Vilniaus biuras;
- Lietuvos „Caritas“;
- Dingusių asmenų šeimų paramos centras ir Vyrų krizių centras (prisijungė savanoriškai).

TURINYS

- BENDROSIOS NUOSTATOS;
- RIZIKOS TAPTI PREKYBOS ŽMONĖMIS AUKA FAKTORIAI;
- AUKŲ IDENTIFIKAVIMO KRITERIJAI IR VEIKOS KVALIFIKAVIMAS;
- PRANEŠIMAS APIE IDENTIFIKUOTĄ PREKYBOS ŽMONĖMIS AUKĄ IR NEATIDĖLIOTINI AUKĄ IDENTIFIKAVUSIOS INSTITUCIJOS AR ORGANIZACIJOS VEIKSMAI;
- BENDARADARBIAVIMAS TEIKIANT PAGALBĄ PREKYBOS ŽMONĖMIS AUKAI IR NUKENTĖJUSIAJAM;
- IKITEISMINIO TYRIMO SPECIFIKA TIRIANT PREKYBOS ŽMONĖMIS NUSIKALSTAMAS VEIKAS
- BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS
- REKOMENDACIJŲ PRIEDAI.

BENDROSIOS NUOSTATOS

- **Rekomendacijų tikslai;**
- **Įgyvendinami tarptautiniai teisės aktai (tiek Jungtinių tautų, tiek Europos Sąjungos);**
- **Apibrėžta, kurie BK straipsniai priskiriami prekybai žmonėmis:**
  - ✓ *Prekybai žmonėmis priskiriamos nusikalstamos veikos numatytos Baudžiamojo kodekso 147, 147¹, 147², 157 straipsniuose;*
- **Pateikti vartojamų sąvokų apibrėžimai:**
  - ✓ *prekyba žmonėmis, prekybos žmonėmis auka, nukentėjusysis nuo prekybos žmonėmis, išnaudojimas, apgaulė, priverstinis darbas, priverstinis elgetavimas, pažeidžiamumas, priklausomumas, pasinaudojimas priklausomumu, verbavimas, vergovė, nežmoniškos darbo sąlygos ir kt..*

RIZIKOS TAPTI PREKYBOS ŽMONĖMIS AUKA FAKTORIAI

situacija prieš nusikalstamą veiką:

turi vaikų ar kitų nuo jo/s priklausančių asmenų;

- *skurdi gyvenamoji aplinka, nesutarimai su artimaisiais;*
- *neturi pastovios gyvenamosios vietos;*
- *turi skolų, ypač jei jos susijusios su verbuotoju*
- *nemoka užsienio kalbų arba kalbos šalies, į kurią verbuotojas kviečia vykti ...*

• verbavimas, gabenimas, perleidimas:

- *aukos siekiamas tikslas – darbas, nusikalstamos veikos, meilė (draugystė, partnerystė, gyvenimas kartu) ir kt.;*
- *auka verbuojama tiesiogiai, internetu (pokalbių svetainėse, žaidimų svetainėse ir kt.), įkalbinėjant artimiems draugams ar šeimos nariams, įvairiais skelbimais siūlančiais susipažinti ar gauti gerą uždarbį ir pan.;*
- *auka verbuotojo suviliojama ir vėliau jai taikoma prievarta ar kiti valios palaužimo būdai ...*

• ypatumai išnaudojimo metu:

- *asmens dokumento paėmimas, jei nebuvo paimtas anksčiau; suklastotų dokumentų panaudojimas;*
- *kitas darbo pobūdis arba prastesnės darbo sąlygos negu buvo žadėtos;*
- *prastesnės darbo sąlygos negu vietos gyventojams analogiškame darbe;*
- *vertimas dirbti prieš valią kitomis sąlygomis ir (ar) be atlyginimo (pvz., liepia sumokėti esamą ar tariamą skolą), vykdyti nusikalstamą veiką ar atlikti kitus veiksmus);*
- *verčiama dirbti tuoj pat ar netrukus po atvykimo;*
- *bendravimo apribojimas (telefono atėmimas, pokalbių ribojimas, izoliavimas nuo kitų asmenų)....*

• papildomi rizikos faktoriai vaikui:

- *nelanko mokyklos, blogi mokymosi rezultatai, neturi jokios profesijos;*
- *turi psichinės ir (ar) fizinės sveikatos problemų (vystymosi, valgymo sutrikimų, traumų ir kt.);*
- *keliauja kartu su suaugusiuoju, kuris nėra jo artimas giminaitis ar įstatyminis atstovas;*
- *turi brangių daiktų ar turto (drabužių, telefoną, pinigų ir kt.), kurių įsigijimo paaiškinti negali....*

• ypatumai nustačius prekybos žmonėmis auką (tiek suaugusį, tiek vaiką):

- *fizinio smurto žymės;*
- *- pagalbos atsisakymas, vengimas kalbėti apie savo būseną;*
- *- skirtingų arba išgalvotų istorijų apie išgyventą situaciją ir išnaudojimą pasakojimas...*

AUKŲ IDENTIFIKAVIMO KRITERIJAI IR VEIKOS KVALIFIKAVIMAS

Prekybos žmonėmis nusikalstamos veikos sudėties bendrieji požymiai:

Paprastai prekybos žmonėmis sąvoka konstruojama iš trijų grupių požymių:

I. nusikalstami veiksmai; II. poveikio priemonės; III. išnaudojimo tikslas.

- **Atskirų nusikalstamų veikų būtinieji arba kvalifikuojantys požymiai pagal konkrečius BK straipsnius:**
  - *Pavojaus nukentėjusiojo asmens gyvybei sukėlimas. Šis požymis inkriminuojamas tais atvejais, kai daromi nusikalstami veiksmai, naudojami poveikio būdai ar išnaudojimo forma ar sąlygos sukėlė grėsmę nukentėjusio asmens gyvybei. Šiuo atveju pakanka, kad tokia grėsmė gyvybei būtų reali. Jeigu dėl kilusios grėsmės nukentėjusio asmens gyvybei atsirado pasekmės – buvo sutrikdyta jo sveikata, asmuo mirė ir pan., prekybos žmonėmis nusikalstama veika kvalifikuojama pagal nusikaltimų sutaptį su pasekmes numatančia nusikalstama veika.*
  - *Aukos sutikimas veikos pripažinimui prekyba žmonėmis reikšmės neturi, jei aukos sutikimas gautas panaudojant bent vieną iš BK 147 str. dispozicijoje nurodytų nusikaltimo padarymo būdų, t.y. auka sutiko dirbti siūlomą darbą, teikti paslaugas ar užsiimti prostitucija ar daryti nusikaltimus ar kitaip būti išnaudojama, tačiau jos sutikimas buvo išgautas panaudojant apgaulę arba prievartą, ar grasinant arba naudojantis aukos pažeidžiamumu ar priklausomumu, arba kitaip atimant galybę priimti savarankišką sprendimą, tai formalus aukos sutikimas užsiimti siūloma veikla neturės reikšmės kaltininko veiką kvalifikuojant kaip prekybą žmonėmis....*
- **Veikų kvalifikavimas:**
  - *Prekybos žmonėmis nusikaltimo sudėtis yra formali, t.y. pasekmių atsiradimas nebūtinai. Prekybos žmonėmis nusikaltimas laikomas baigtu padarius vieną ar daugiau dispozicijoje numatytų alternatyvių veikų, o padarinių atsiradimas kvalifikavimui reikšmės neturi (veikos kvalifikavimui pagal BK 147 str. ar 157 str. neturi reikšmės tai, ar nukentėjusysis patyrė materialinės, fizinės ar kitokios žalos ir ar buvo pradėtas išnaudoti)...*
  - *Prekyba žmonėmis nuo BK 292 ar 293 straipsnių atribojama pagal gabenimo tikslą, t.y. jeigu asmuo ar asmenys gabenami per valstybės sieną neturint tikslo juos vėliau išnaudoti ar perleisti išnaudotojams, toks gabenimas nebus laikomas prekyba žmonėmis. Tačiau tuo atveju, jeigu asmuo per valstybės sieną gabenamas neteisėtai ir su tikslu jį išnaudoti ar parduoti išnaudojimui, inkriminuoti reikia tiek prekybos žmonėmis straipsnį, tiek 292 ar 293 straipsnius kaip sutaptį....*
- **Konkrečios išnaudojimo formos:**
  - *Išnaudojimas prostitucijai reiškia vaiko arba pilnamečio asmens vertimas teikti sekso paslaugas už atlygį, kurį visą ar jo dalį pasisavina išnaudojantis asmuo, arba kitokiems išnaudojančio asmens interesams patenkinti. Šiuo atveju atlygis gali būti tiek piniginis, tiek kitoks materialinis, pavyzdžiui mainais į narkotines medžiagas ir pan..*
  - *Išnaudojimas nusikalstamoms veikoms daryti - suprantamas kaip asmens vertimas užsiimti kišenvagystėmis, vagystėmis, prekyba narkotikais ir kita veika, už kurią taikomos sankcijos ir kuri susijusi su finansiniu išnaudojančių asmenų pasipelnymu....*

PRANEŠIMAS APIE IDENTIFIKUOTĄ PREKYBOS ŽMONĖMIS AUKĄ IR NEATIDĖLIOTINI AUKĄ IDENTIFIKAVUSIOS INSTITUCIJOS AR ORGANIZACIJOS VEIKSMAI

- Šiame skyriuje išdėstyta kokius veiksmus atlieka institucija ar organizacija identifikavusi galimą prekybos žmonėmis auką.
- Veiksmai aptarti pagal kiekvieną instituciją ar organizaciją atskirai

33.7. Įvykį nagrinėjantis pareigūnas ar operatyvinė grupė privalo:

33.7.1. Informuoti apie įvykį nevyriausybinę organizaciją, neatskleidžiant aukos anketinių duomenų, kol negautas tokio asmens sutikimas. Rekomenduotina, kad aukos apsisprendimas, dėl bendravimo su NVO ir pagalbos jam teikimo, raštu būtų išreiškiamas dalyvaujant NVO atstovui.

33.7.2. Jei nukentėjęs nuo prekybos žmonėmis yra suaugęs asmuo ir raštu sutinka, jį ir/arba informaciją apie jį perduoti nevyriausybinei organizacijai, kad ši suteiktų reikiamą pagalbą.

33.7.3. jei nukentėjęs nuo prekybos žmonėmis asmuo yra vaikas, informuoti vietos savivaldybės administracijos vaiko teisių apsaugos skyriaus darbuotojus. Informaciją apie vaiką perduodant nevyriausybinei organizacijai būtinas įstatyminio atstovo ar vietos savivaldybės administracijos vaiko teisių apsaugos skyriaus atsakingo darbuotojo pritarimas (kai nėra įstatyminio atstovo arba vien tik šio atstovo sprendimas akivaizdžiai prieštarautų vaiko interesams);

33.7.3. užpildytą formuliarą kartu su kita surinkta medžiaga teisės aktų nustatyta tvarka perduoti ikiteisminiam tyrimui atlikti.

33.8. Jeigu nuo prekybos žmonėmis nukentėjusiam asmeniui yra būtina medicinos pagalba arba dėl jo fizinės ar psichinės būsenos be priežiūros lieka nepilnamečiai asmenys, negalintys pasirūpinti savimi, kartu gyvenantys asmenys, dėl savo fizinių ar psichinių trūkumų ar savybių negalintys likti be priežiūros, policijos pareigūnai privalo nedelsdami spręsti šių asmenų priežiūros klausimą.

BENDRADARBIAVIMAS TEIKIANT PAGALBĄ PREKYBOS ŽMONĖMIS AUKAI IR NUKENTĖJUSIAJAM;

- Šiame skyriuje išdėstyta, kokią pagalbą teikia kiekviena institucija ar organizacija:

41. Policijos pareigūnas, identifikavęs prekybos žmonėmis auką, pagalba teikiamą organizuoja vadovaudamasis ...

41.2. *Policijos departamento prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos ir Lietuvos „Caritas“ 2006-03-07 bendradarbiavimo susitarimu 5-IN-22.*

41.3. *Policijos departamento prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos ir Dingusių žmonių šeimų paramos centro 2004-12-10 bendradarbiavimo susitarimu Nr. IN5-168.*

42. prokuroras

42.1. *Atliekant ikiteisminį tyrimą prekybos žmonėmis bylose ikiteisminio tyrimo pareigūnas ar prokuroras, atsižvelgdami į aukos interesus gali leisti NVO atstovui dalyvauti su auka atliekamuose ikiteisminio tyrimo veiksmuose stebėtojo teisėmis, jeigu įstatymai nenumato kitaip. Apie tokio atstovo dalyvavimą pažymima tyrimo veiksmo protokole, atstovas pasirašo po protokolu. Stebėtojo teisės nesuteikia tyrimo veiksmą stebinčiam atstovui uždavinėti klausimus ar reikšti pastabas.*

42.2. *Prokuroras, atsižvelgdamas į ikiteisminio tyrimo interesus ir laikydamasis 2011-02-10 generalinio prokuroro įsakymu Nr. I-48 patvirtintų Rekomendacijų „dėl ikiteisminio tyrimo duomenų skelbimo“ nustatytos tvarkos bei reikalavimų, gali suteikti NVO teikiančios pagalbą nukentėjusiajam atstovui prašomą informaciją apie ikiteisminio tyrimo eigą....*

IKITEISMINIO TYRIMO SPECIFIKA TIRIANT PREKYBOS ŽMONĖMIS NUSIKALSTAMAS VEIKAS

- **Galimos tyrimo strategijos ir pirminiai ikiteisminio tyrimo veiksmai:**

- *Patartina ieškoti papildomų įrodymų įvykio vietoje, nes remtis vien aukos parodymais nepakanka. Be to auka gali nesugebėti liudyti teisme ar būti pernelyg įbauginta, kad pasisakytų prieš kaltininkus;*
- *Kuo skubiau užfiksukite aukų, įtariamųjų bei vaikų buvimo vietą, jų būseną (rodomas emocijas, apsvaigimą, savijautą ir kt.);*
- *Patartina ieškoti papildomų įrodymų įvykio vietoje, nes remtis vien aukos parodymais nepakanka. Be to auka gali nesugebėti liudyti teisme ar būti pernelyg įbauginta, kad pasisakytų prieš kaltininkus;*
- *Kuo skubiau užfiksukite aukų, įtariamųjų bei vaikų buvimo vietą, jų būseną (rodomas emocijas, apsvaigimą, savijautą ir kt.)....*

- **Papildomi reikalavimai įvykio vietos apžiūrai**

Atliekant įvykio vietos apžiūrą be įprastai fiksuojamų duomenų papildomai protokole aprašoma bei, esant galimybei, nufotografuojam ar nufilmuojama:

- *aukos laikymo vieta ir gyvenimo sąlygos, nurodant kur auka gyveno, jos buities sąlygas (kiek asmenų gyvena toje pačioje patalpoje, kur auka miegojo, lovos ir patalynės buvimas, aukos rūbų kiekis ir pobūdis (dažnai aukai parūpinami tik darbui ar paslaugai teikti būtini rūbai, o kitų rūbų itin mažai arba visai nėra), piniginių lėšų ar kitų asmeninių aukos daiktų kiekis, kur auka galėjo nusiprausti ar pasinaudoti tualetu, ar turi auka maisto produktų ir geriamojo vandens, kur šie produktai laikomi, kur galėjo pasigaminti maisto, pavalgyti, kt.;*
- *aukos darbo sąlygos...*
- *aukos judėjimo laisvę ribojančios ar bauginimo priemonės (užraktai, signalizacija, šunys, aukštos tvoros, grotos, uždaromos langinės, auką kontroliuojančio asmens tiek legaliai, tiek nelegaliai laikomi šaunamieji ir nešaunamieji ginklai ir pan.);*
- *alkoholinių gėrimų, narkotinių ir psichotropinių medžiagų ar kitų stipriai veikiančių medžiagų buvimas;.....*

IKITEISMINIO TYRIMO SPECIFIKA TIRIANT PREKYBOS ŽMONĖMIS NUSIKALSTAMAS VEIKAS II

- **Asmenys dalyvaujantys apklausoje ir bendravimo su auka specifika:**
  - Dažniausi sunkumai, su kuriais susiduria teisėsaugos institucijų pareigūnai, dirbantys su prekybos žmonėmis aukomis:
    - Kalba; nekvieskite į apklausą vertėjo, kuris pažįsta auką ar yra iš tos pačios bendruomenės, nes auka jausis papildomai sugėdinta ir neatskleis visų aplinkybių;
    - Stokholmo sindromas; jis pasireiškia tuo, kad aukos jaučia teigiamus jausmus, užuojautą asmenims, kurie jas išnaudojo;
    - Ištikimybės ir prisirišimo jausmas asmenims, kurie auką išnaudojo;
    - Nepasitikėjimas pašaliniais asmenimis, ypač teisėsaugos institucijų pareigūnais.....
- **Elgesys su auka:**
  - Auka turi jaustis saugi kad galėtų kalbėtis su teisėsaugos institucijų pareigūnais;
  - Išaiškinti aukai BK 147 ir 157 straipsnių 3 dalyse numatytą galimybę atleisti nukentėjusį nuo šių nusikalstamų veikų asmenį nuo baudžiamosios atsakomybės už nusikalstamą veiką, kurią jis buvo priverstas tiesiogiai padaryti.....
- **Bendri patarimai dėl galimų prekybos žmonėmis aukų apklausos:**
  - Apklausiantis asmuo turėtų dėvėti civiliais drabužiais ir nerodyti ginklo, policijos ginkluotėje esamų lazdu, antrankių bei surišimo priemonių ir kt. specialiųjų priemonių;
  - Pirmiausia susitelkite ties mažiau jautriais klausimais, tik po to pereikite prie klausimų, susijusių su aukos traumine, žeminančia ar neteisėta patirtimi;
  - Būkite kantrūs. Pasitikėjimo ugdymas gali užimti ilgą laiką, nes prekybos žmonėmis aukos dažnai yra patyrusios didelį psichologinį smurtą;

IKITEISMINIO TYRIMO SPECIFIKA TIRIANT PREKYBOS ŽMONĖMIS NUSIKALSTAMAS VEIKAS III

- **Rekomenduojami klausimai norint išsiaiškinti, ar apklausiamas asmuo yra auka:**
  - *apie aukos aplinką*
  - *susiję su aukos atvežimu į valstybę*
  - *apie aukos įdarbinimą*
  - *susiję su aukos atvykimu į darbo vietą*
  - *susiję su aukos finansine apgaule*
  - *susiję su fiziniu smurtu prieš auką*
  - *susiję su prieš auką naudotu psichologiniu smurtu*
  - *susiję su aukos darbu ir teiktomis paslaugomis*
  - *skirti aukoms iš užsienio*
  - *susiję su kitomis aukos gyvenimo sąlygomis:*
    - Papasakokite apie savo miego sąlygas;
      - Kur Jūs miegojote?
      - Ar dirbote ir gyvenote toje pačioje vietoje?
      - Ar miegojote lovoje, ar ant grindų?
      - Kada eidavote miegoti ir kada keldavotės?
      - Ar Jums buvo leidžiama miegoti ilgiau, jei to norėjote?
      - Kas nutiktų, jei miegotumėte ilgiau darbo dieną?
      - Ar Jums reikėjo mokėti už miego ir gyvenamąją vietą?
      - Kur miegojo, valgė, gyveno Jūsų darbdaviai, įtariamieji?
    - Papasakokite apie savo drabužius;
      - Kiek drabužių Jūs turėjote?
      - Ar Jums buvo leidžiama pačiam pirkti sau drabužius?
      - Ar Jūsų darbdavys reikalavo Jūsų papildomai susimokėti už naujus drabužius? Ar pridėjo drabužių kainą prie Jūsų skolos?.....

IKITEISMINIO TYRIMO SPECIFIKA TIRIANT PREKYBOS ŽMONĖMIS NUSIKALSTAMAS VEIKAS IV

- **Aukos atleidimo nuo baudžiamosios atsakomybės reglamentavimas ir galimybės;**
  - **Priemonės nukentėjusiojo saugumui užtikrinti;**
  - **Tarptautinis bendradarbiavimas;**
  - **Veiksmų su įtariamuoju specifika**
- *Kiekvienu atveju apklausiant įtariamąjį būtina išsiaiškinti ar įtariamasis žinojo ir suvokė, kad:*
- ✓ *nukentėjusio asmens materialinė padėtis sunki (ar įtariamasis lankėsi pas auką namuose, gali apibudinti aukos gyvenimo sąlygas, ar skolino aukai pinigų, davė drabužius, maitino ir panašiai);*
  - ✓ *nukentėjęs asmuo turėjo ir turi sveikatos sutrikimų (ar įtariamasis žinojo, kad nukentėjęs asmuo lankosi ar lankėsi psichiatrinėje ligoninėje, ar apie sveikatos sutrikimus jam pasipasakojo auka, papasakojo kiti asmenys, ar bendraujant su auka akivaizdžiai matomi sveikatos sutrikimai ir panašiai);*
  - ✓ *nukentėjęs asmuo buvo priklausomas nuo kaltininko ar kito su nusikaltimu susijusio asmens (dėl giminystės, santuokos, tarnybos, materialinės priklausomybės ir panašiai), t.y. kad kaltininkas pasinaudojo nukentėjusio asmens priklausomumu;*
  - ✓ *nukentėjęs asmuo yra priklausomas nuo alkoholio, narkotinių ar psichotropinių medžiagų vartojimo, kai kaltininkas aukai duodavo lėšų alkoholiniams gėrimams ar narkotinėms arba psichotropinėms medžiagoms įsigyti arba pats jas parūpindavo aukai, siekdamas užverbuoti ir/ar kontroliuoti auką, t.y. pasinaudojo aukos pažeidžiamumui;*
  - ✓ *nukentėjęs asmuo yra 18 metų amžiaus neturinti vaikas (ar nukentėjęs asmuo sakė kiek jam metų, minėjo, kad mokosi bendro lavinimo, specialiosiose mokyklose, vaikų globos namuose, ar kaltininkas matė aukos asmens tapatybės dokumentus, ar dalyvavo aukai, kaip nepilnamečiui gaunant tėvų sutikimą išvykti į užsienį, ar matė, kad auka ar kitas asmuo tokius aukos dokumentus teikia pasienio, migracijos pareigūnams, ar pakankamai ilgai bendravo su auka ir matė jos jauną amžių, galėjo dėl savo amžiaus, išsilavinimo, gyvenimiškos patirties suvokti, kad nukentėjęs asmuo yra vaikas ir panašiai)....*
- **kita specifika**
  - **Kiti galimi ikiteisminio tyrimo veiksmai.**

REKOMENDACIJŲ PRIEDAI

1. NUKENTĖJUSIOJO NUO PREKYBOS ŽMONĖMIS IDENTIFIKAVIMO KORTELĖ
2. PRANEŠIMAS NEVYRIAUSYBINEI AR TARPTAUTINEI MIGRACIJOS ORGANIZACIJAI APIE NUKENTĖJUSĮJĮ NUO PREKYBOS ŽMONĖMIS
3. TARPTAUTINIŲ IR NEVYRIAUSYBINIŲ ORGANIZACIJŲ TEIKIANČIŲ PAGALBĄ PREKYBOS ŽMONĖMIS AUKOMS SĄRAŠAS

AUKOS IDENTIFIKAVIMO KORTELĖ

- Kortelėje numatyti aukai būdingi požymiai pagal konkrečius BK straipsnius;
- Pildoma bus pažymint „varnele“ prie tinkančio požymio;
- Kortelė nėra procesinis dokumentas;
- Bus saugoma kontrolinėje ikiteisminio tyrimo byloje arba kartu su patikrinimo medžiaga;
- Kortelę pildys visi pareigūnai išskyrus specializuotus prokurorus;
- Kortelės atitikmenys yra numatyti žinybiniuose aktuose, t.y. dviejų kortelių pildyti nereikės.

LIETUVOS RESPUBLIKOS PROKURATŪRA

AČIŪ UŽ DĖMESĮ !

ARŪNAS MEŠKA

El. paštas

arunas.meska@prokuraturos.lt

Tel. (8 5) 2662346